

29-08-2022

De Polderruimte, Berkenwoude

Dit is geen verslag maar een weergave van de inbreng gedurende de avond.
De volgende gespreksonderwerpen kwamen aan bod:

1. Probleemverkenning/effectenverkenning en kennisdeling
2. Belangen
3. Oplossingsrichtingen

Aanwezigen waren vertegenwoordigers van overheden (Provincie en Gemeente) Agrarische sector, Natuurorganisaties en de Beroepsvisserij. Het Waterschap was ambtelijk en bestuurlijk vertegenwoordigd. Paul Manders van P2 begeleidde de avond.

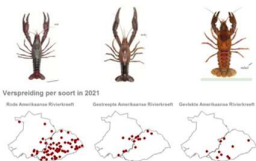
Onderstaand treft u allereerst een algemene Probleemverkenning/effectenverkenning aan inclusief een beknopte kennisdeling. Aansluitend worden per sector de genoemde belangen en oplossingsrichtingen weergegeven.

Op **hoofdpijnen** kan worden gesteld dat alle betrokkenen het probleem in hoge mate herkennen en erkennen. De belangen lopen meer gelijk dan dat sprake is van verschillen. Genoemde oplossingsrichtingen dienen zich aan langs de sporen kennisonwikkeling, gezamenlijke lobby, beïnvloeding juridisch kader en gerichte uitvoeringsacties (bestrijden en/of beheersen). Iedereen is het erover eens dat meer en snelle actie wenselijk is. De verschillen ontstaan bij de vraag WIE actie moet ondernemen (en WIE betaalt). Belanghebbenden kijken naar het Waterschap en LNV. De Waterschappen achten LNV verantwoordelijk. LNV neemt die verantwoordelijkheid voorsnog niet. Intensiveren van gezamenlijke lobby en/of een brandbrief richting LNV bleek op de avond zelf het maximaal haalbare aan gezamenlijke inzet.

Probleemverkenning

Voorkomen: ruimtelijk

Soorten

Voorkomen: in de tijd

Ontwikkeling Rode Amerikaanse Rivierkreeft

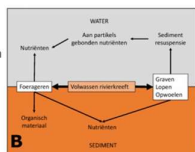

In de Krimpenerwaard van west naar oost

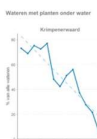
Effecten

Effecten: algemeen

- Troebel water
- Baggeraanwas
- Verdwijnen waterplanten
- Voorkomen vis en kleine waterdieren
- Graafschade oevers
- Verstopping drains

Effecten: Krimpenerwaard

Effecten specifiek belanghebbenden

- Agrariërs & terreinbeheerders: veedrenking & gezondheid vee
- Amfibieën. Die zijn weg want opgegeten door de kreeften
- Bewoners & recreanten: beleving
- Perceeleigenaren: schade oevers
- Honden: gezondheidsrisico door blauwalgen.
- Melkveehouders hebben door blauwalg in de sloot en daardoor in de koe problemen om melk af te leveren van bepaalde kwaliteit.
- Waterleven: achteruitgang waterkwaliteit

Gedeelde inzichten

- Paling eet ook grote kreeften. Gesuggereerd wordt dat bij een goede paling stand de kreeften populatie een acceptabel niveau heeft/krijgt.
- Kannibalisme onder de kreeften gebeurt niet alleen door grote (mannetjes) kreeften, maar wordt gedaan door alle kreeften.
- Er is de indruk dat de omvang van kroos – met name kroosvaren – ook geringer is de laatste jaren en dat dit zou kunnen komen door de toename van kreeften. Of komt dit door de droge zomer want vorig jaar was er wel veel kroos volgens de heer De Waard.
- Ook laatste jaren veel minder kikkers en salamanders. De relatie tussen de toename van de kreeften lijkt hier wel zeker.
- Wat betekent concreet het weerbaar en robuust maken van het watersysteem?
- Er is behoefte aan het breder delen van kennis. De beschikbare kennis blijft nu “beperkt” tot betrokken ambtenaren en dagelijks bestuurders. Aanwezigen zouden nieuwe kennis ook graag krijgen van de andere pilots etc.
- De kreeften eten ook planten die ze toegeworpen krijgen na vangst.
- De kreeften uit het buitenland (bijv China) zijn ondanks de afstand goedkoper dan de lokale kreeften! Meer aandacht geven aan duurzame lokale kreeft op de menukaart van de restaurants.
- In sept en okt mag niet gevangen worden terwijl juist in deze periode kreeften de meeste nakomelingen/eitjes krijgen/leggen. Juist in deze periode wil je vangen !

Belangen

Algemene opmerkingen vooraf:

- De (overtollige) aanwezigheid van kreeften wordt door alle aanwezigen als een probleem ervaren. Ingebracht wordt dat mogelijk de Partij voor de Dieren (niet aanwezig) bezwaren maakt tegen bestrijding door o.a. de methode van doden van de kreeften.
- Er is twijfel bij de agrariërs of herstel van oevers praktisch mogelijk is, d.w.z. de oevers weer de oude omvang en kwaliteit te geven. Dit vraagt i.i.g. grond die niet zo maar beschikbaar is en de grond zal niet dezelfde kwaliteit hebben als nu (onder meer andere zaadsamenstelling).
- De agrarische sector ervaart geen erkenning of waardering vanuit de maatschappij voor hun inzet mbt een betere natuur en milieu. Ze zijn bang dat dit beeld versterkt wordt doordat de kreeften het daadwerkelijk nut van hun inzet voor Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (waterkwaliteit) en ANLB (agrarisch natuurbeheer) te niet doet.

Natuurorganisaties

Zie ook foto's pagina 6.

Belangen Natuurorganisaties:

- Biodiversiteit. Waarborgen ecosysteem. Voortbestaan van het leven. Deze is tot prio gekozen omdat het alles omvat.
- Beleving en welzijn en gezondheid.
- Natuur heeft van zichzelf waarde
- Herstel natuur
- Ecologisch gezond water.
- Kost veel om natuur in stand te houden (lukt onvoldoende)
- Halen doelen voor natuur niet (wordt afgewenteld op andere organisaties, agrariërs) Hier wordt mee bedoeld dat agrariërs de subsidie niet krijgen als de natuurdoelen niet gehaald worden. Door kreeften kunnen de doelen niet gehaald worden. Baggeren is ook een enorme kostenpost. Natuurorganisaties en agrariërs zouden hiervoor compensatie van het rijk moeten krijgen.
- Vermindering CO2 + stikstof door directe uitstoot en veenoxidatie door het graven van de kreeften.

Oplossingsrichtingen Natuurorganisaties:

- Natuurdoelen zijn nu teveel gericht op de percelen. Er is meer specifiek beleid nodig op water en oevers. Ruimte voor ruige oevers. In stand houden oeverbegroeiing door gefaseerd beheer. Waterschap moet ruimte bieden in de sloot schouw zodat planten kunnen blijven staan. Hele Krimpenerwaard is ruimte voor oevers nodig. Oeverbeheer in kaart brengen
- Kennis uitwisseling vanuit de praktijk (tijdens het vangen) is nodig. Leren van elkaar.
- Overzicht wie waar vist en waar visrechten liggen moet duidelijk zijn.
- Natuur wil graag rust in weidevolgebieden. Bij bestrijding in veld zijn duidelijke gebiedskaders nodig: Waar en wanneer en onder welke voorwaarden. Daarom maatwerk per polder.
- Beïnvloeding LNV: doelen en middelen (betalen), wet aanpassen.
- Lobby naar LNV, provincie bellen.
- Genoeg kennis (ook vanuit de praktijk) en deze breed delen, al doende leren, gewoon beginnen.

Beroepsvisserij

Zie ook foto's pagina 7.

Belangen beroepsvisserij:

- Verdienmodel en winst
- Hele jaar vangen en product aanbieden = continu verdienen
- Duidelijke wet- en regelgeving
- Duidelijkheid wie waar visrechten
- Gezonde visstand en gezonde aalstand (zonder kreeften)

Oplossingen beroepsvisserij:

- Visserijsector geeft aan dat ze door willen gaan met commercieel vangen kreeften.
- Beroepsvissers betalen voor onrendabele vangst van kreeften.

- Visserijsector wil graag aanpassing van visserijregels/-wet van LNV. Gesloten seizoen opheffen voor kreeft. Bijvoorbeeld langer doorvissen in gesloten periode voor aal. Dus doorvangen in oktober als de vrouwtjeskreeften jongen/eieren hebben. Aal in een kreeften fuik is economisch delict. Aangepaste netten werkt niet altijd even goed.
- Aanpassing toelating beroepsvissers (nodig opheffen regels LNV om officieel beroepsvisser te worden). Niet aantal hectare gebied moet richtinggevend zijn maar km watergang.
- Vereenvoudiging van procesafpraak tussen beroepsvissers en eigenaren om kreeften te vangen (nodig aanpassing regels LNV).
- Stap voor stap in bepaalde wateren beginnen. Er wordt gezegd dat in watergangen met veel planten er geen kreeften worden gevangen. Begin daarom in watergangen met weinig planten.
- Beter bewaakte werkomgeving. Toezicht en handhaving is nodig. Er is stroperij of vandalisme fuiken.

Belangen Overheden

Zie foto's pagina 6.

- Hoe langer je wacht hoe hoger de kosten (wegen, keringen).
- KRW, waterkwaliteit, natuurkwaliteit onder druk.
- Efficiënte en effectieve aanpak (repareren dak terwijl het regent, dweilen met de kraan open)

Oplossingsrichtingen Overheden

- De gemeente en de provincie hebben eigenlijk nooit nagedacht over oplossingen geven zij aan. Het is beleidsmatig of bestuurlijk geen issue. Voor zover zij er nadeel van ondervinden zien zij hierin alleen een rol voor de waterbeheerder. De provincie ziet mogelijk wel een rol daar waar het gaat om het borgen van de biodiversiteit. We zouden in moeten zetten op een robuuster systeem. Vanuit dat oogpunt is met bereid gezamenlijk een brandbrief vanuit overheden op te stellen. Hoewel financiering een lastig punt blijft. Zij zijn niet bereid hieraan bij te dragen.
- Meer kennis is nodig (doorzetten pilot 3^e jaar) om desinvesteren te voorkomen.
- Watersysteem verbeteren/robuust maken
- Urgentie bij LNV op tafel leggen

Agrarische sector

Zie ook foto's pagina 7.

Belangen agrariërs

- Afname stabiliteit oevers (risico's veiligheid, gezondheid, bedrijfsvoering)
- Risico's vee verdrinking (koeien in de wei nog mogelijk ?)
- Hogere kosten
 - baggerkosten
 - herstel oevers (voor zover dat mogelijk is)
- Verlies productie oppervlak
- Geen inkomsten ANLB
- Afname levensgeluk/woonplezier (door KRW)
- Toenemende frustratie over bereikte resultaten die teniet worden gedaan door de kreeft (DAN, ANLB)
- Negatieve effecten op drains, productie en bodemdaling

Oplossingsrichtingen agrariërs

- De beroepsvissers moeten opschalen en wij moeten dat met elkaar mogelijk maken. We moeten niet wachten op groen licht/financiering LNV en niet wachten op nog meer kennis.
- We moeten de lobby richting LNV opvoeren.
- Snel praten met beroepsvissers en actie!

Gezamenlijk belang

LNV in actie krijgen.

Gezamenlijke oplossingsrichtingen

Gezamenlijke lobby

Gezamenlijke brandbrief vanuit het gebied\

Gezamenlijk meer kennis delen

Andere aandachtspunten:

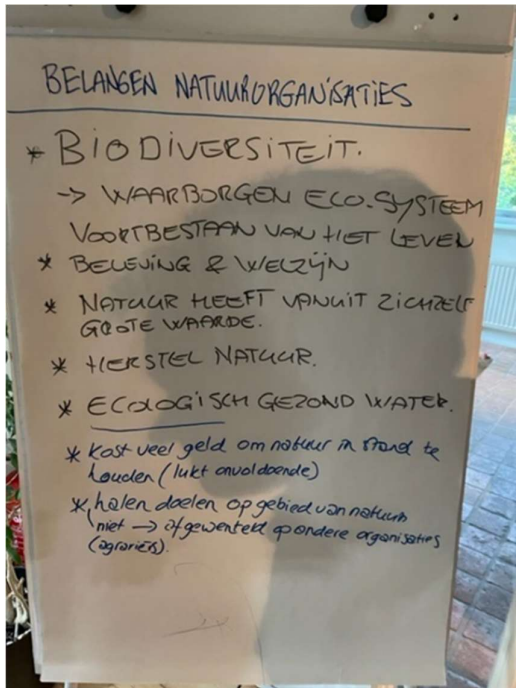
Zorg bij Aart de Zeeuw en Wim Boer voelt als pappen en nat houden maar actie (bijv plan van aanpak maken) ontbreekt

Verslag delen met VV

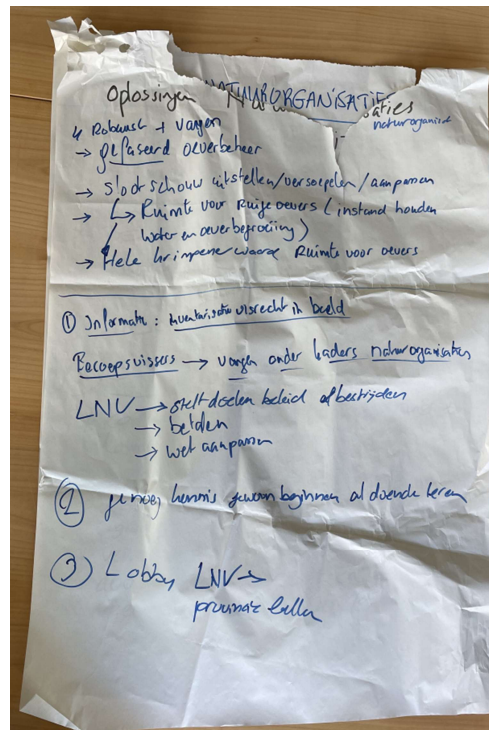
Vervolg intern bestuurlijk HHSK overleg plannen voor de VV

Natuurorganisaties

Belangen

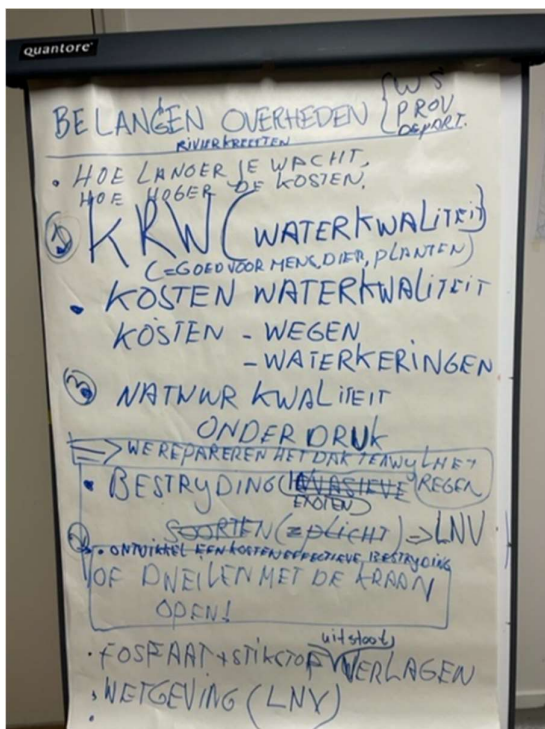

Oplossingen

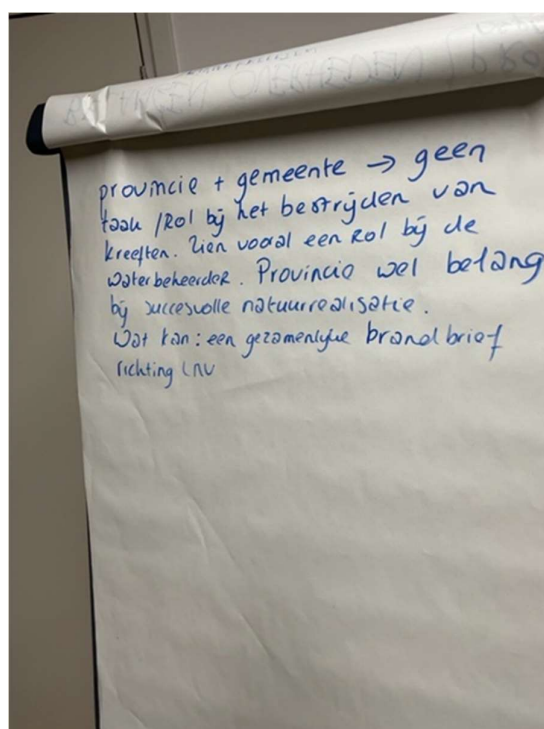

Overheden (Waterschap, Provincie, Gemeente)

Belangen

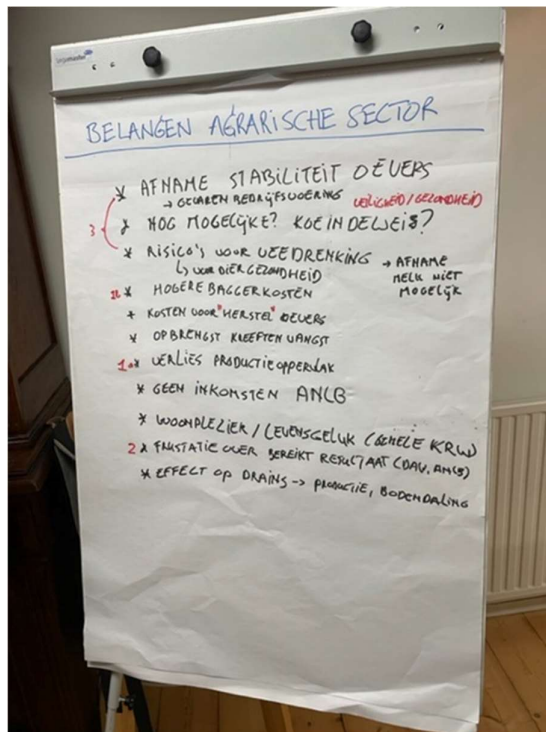

Oplossingen

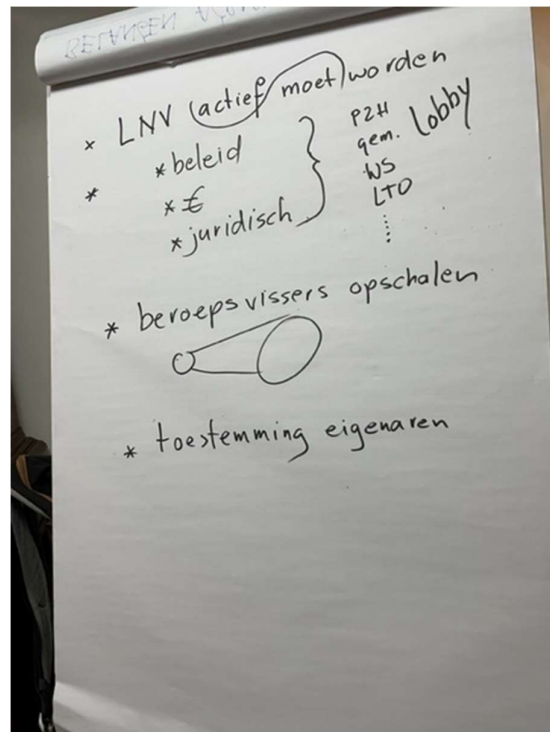

Agrarische sector

Belangen

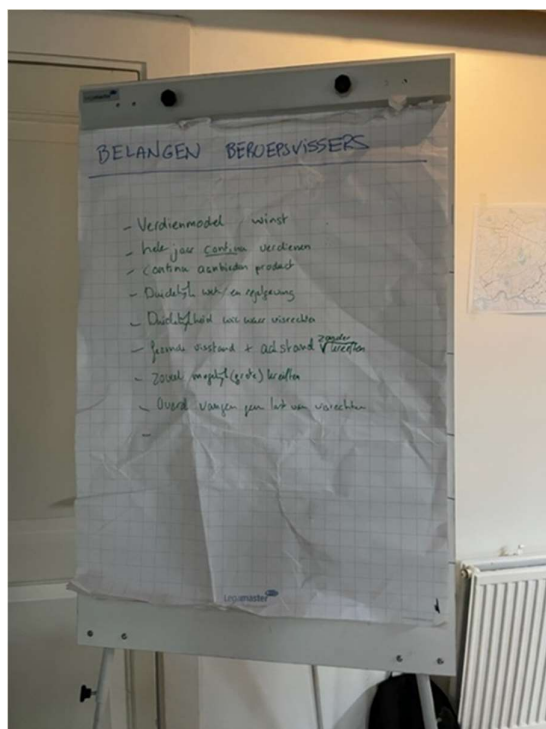

Oplossingen

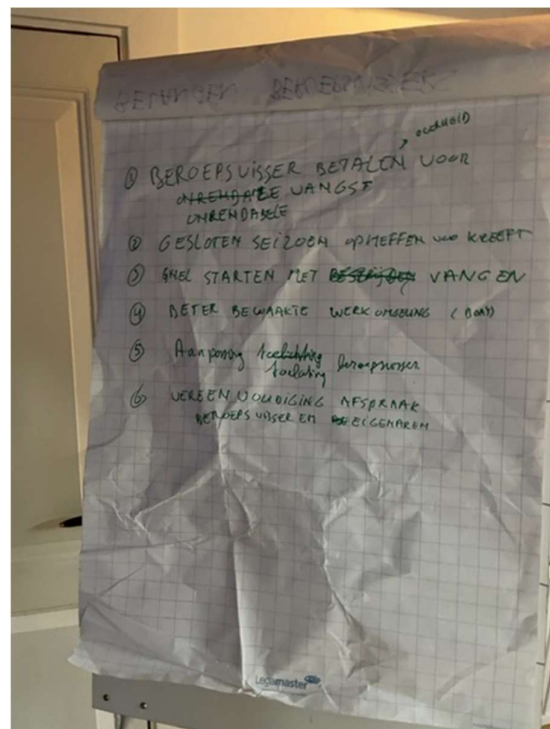

Beroepsvisserij

Belangen

Oplossingen

Wat wordt er momenteel al gedaan ?

Huidige aanpak

- Vangst door beroepsvissers
- Lokale wegvang acties
- Waterkwaliteitsaanpak
- Pilots alternatieve vangtuigen
- Pilots gerichte bestrijding:
 - Pilot AGV
 - Pilot HHD
 - Pilot HDSR
 - Pilot HHSK

Landelijke afstemming

- Kreeften probleem in meerdere gebieden
- Landelijk platform opgericht
- Deelnemende partijen:
 - Overheden; ministeries, gemeenten, provincies, waterschappen
 - Belangen partijen: agrariërs, terreinbeheerders, vissers, hengelsport
- Concept Plan van Aanpak:
 - Juridische kaders
 - Kennisontwikkeling
 - Alternatieve vangtuigen
 - Gericht wegvangen
 - Weerbaar watersysteem
 - Voorkomen verdere verspreiding

Beheer van de natuur en de water

Beheer van de natuur en de water

Juridisch kader

- Europese Exotenverordening verplichting:
 - introductie en verspreiding tegengaan
 - uitroeiings, beheer- en herstelmaatregelen nemen
- LNV formeel verantwoordelijk
- Beroepsvissers bevoegd voor gebruik vangtuigen & verhandelen
- Beroepsvissers huren of toestemming visrecht van eigenaren

Beheer van de natuur en de water

Kansrijke oplossingsrichtingen ?

Opties uit de literatuur

1. Natuurlijke ontwikkeling
2. Commerciële vangst
3. Gericht wegvangen
4. Biologische en chemische bestrijding
5. Weerbaar robuust watersysteem

3 en 5 meest kansrijk geacht

Beheer van de natuur en de water